

Tallinna vanalinna muinsuskaitseala kaitsekorra avakoosoleku kokkuvõte

Mis on teie jaoks väärtuslik Tallinna vanalinna linnaruumis? Kui mõtled vanalinnale, siis mis tuleb esimesena silme ette?

- Vanalinn on osa meie kohatajust, ajaloost, identiteedist, Tallinna ja Eesti sümbol.
- Ajalooline hoonestus – räämas hooned korda, restaureerimisel tuleb kasutada vastupidavaid materjale:
 - o majad;
 - o kirikud;
 - o linnamüüride tornid;
 - o toompea jalam.
- Kultuur.
- Muutuv, aga samas huvitav keskkond, mis säilitab oma ajaloolise näo.
- Eraldi linnaosana säilitamine (UNESCO eesmärk), suurem omavalitsus ja oma eelarve.
- Eluta ja eluga asjad – mitte ainult „mis“, kuid ka „kes“:
 - o elujõuline püsielanikkond;
 - o elukeskkond, infrastruktuur elanike jaoks;
 - o roheline keskkond;
 - o vaikus ja rahu.
- Mitmekesisus:
 - o Mitmekesine ajalooline keskkond, kaitse monofunktsionaalsuse (turism ja meelelahutus) ja liigse ärisurve eest.
 - o Mitmekesine kooslus (elu, kool, käsitöö, äri, muuseumid).
- Kaitse muinsuskaitse eest:
 - o Muinsuskaitse leevendamine, väärtusklassidesse jagamine.
- Probleemid:
 - o liigsed muinsuskaitsepiirangud;
 - o pidu ja rüüstamine;
 - o AirBnB;
 - o lagunevad hooned;
 - o kinnisvara arendajad;
 - o omanikud, kes ise Eestis ei paikne või ei panusta palju hoone arengusse;
 - o vähe elanikke;
 - o narkomaanid, joodikud ja kusehais;
 - o nätsud, graffiti, lugupidamatuse märgid.

Mida ja kuidas tuleks teha, et vanalinna linnaruumi paremini kaitsta ja hoida?

- Kaitsta tervikuna, kõigi oma elementidega.
- Ühtsed, selged ja täpsed ehitamise, renoveerimise ja konserveerimise reeglid:
 - o välistama peaks ametnike meele muutustest tulenevad võimalused.
- Võimalusel mitte lammutada, vaid korda teha.
- Lammutada võiks:
 - o garaažid ja kuurid, mis on ehitatud peale II maailmasõda;
 - o inseneri ja Aia nurgal olevad 1990.aastate majad.

- Mitte ehitada midagi uut.
- Taashoonestamist pole üldjuhul vaja.
- Taashoonestamist võiks kaaluda ja siinkohal võiks anda arhitektidele koostöös omanikega võimaluse teha midagi huvitavat, ilusat ja terviklikku.
- Ehitada vanalinna sobivaid hooneid, mitte „moodsaid“ hooneid:
 - o võib ehitada, kui on suur ja põhjendatud vajadus;
 - o vaadete hoidmine – st mitte kõrgusesse ehitada;
 - o vana hoonestuse siluetti võiks hoida;
 - o telegraafi hotelli tagune on kenasti lahendatud, kus uus osa on moodne, aga ei riiva silma.
- Bastionaalvöönd ja Harju tänav jäägu pargiks:
 - o ehitada sinna tohiks vaid väikehooneid pargi tarvis;
 - o pargid võiksid olla laiendatud ja omavahel ühendatud;
 - o arendada bastionaalvööndit huvitavalt ja elanikke kaasavalt;
 - o luua jalutuskoht Toompea jalami staadioni lähedale;
 - o korrastada trepid ja Hirvepargi laste mänguväljakut;
 - o bastionaalvööndile võiks nt kolida baarid;
 - o spordivarustus parkidesse.
- Aidata majaomanikke, et hoida hooneid hävimise eest.
- Rohkem hooneid, mis on olulised üle-linnalised sihtkohad.
- Linnamüüri tornide korda tegemine ja avamine külastajatele.
- Tehnilise mürareostuse tõrjumine.
- Vanalinna omavalitsus:
 - o õigus otsustada vähemalt tänavafrondi 1. korruse äripindade kasutuse üle.

Kuidas saaks toetada vanalinna kui elukeskkonna hoidmist?

- Hoonete väärtusklassidesse jaotamine koos iga väärtusklassi täpse regulatsiooniga:
 - o Väheväärtuslike hoonete puhul peab administratiivne koormus olema minimaalne – loakohustust pole vaja, kooskõlastused ja teatamiskohustused minimaalsed.
 - o Regulatsiooni väljatöötamisse tuleb kaasata kogemustega restauraatorid ja projekteerijad.
- Tasakaal hoonete ja inimeste vahel: rohkem soliidsust, vähem lärmakust.
- Elanikke on vaja tagasi tuua.
- Tõsta esile vanalinna kui elamurajooni.
- Elame vanalinnas, kuna:
 - o meeldib ajalooline keskkond ja ilusad majad;
 - o siin on elanud emad-isad, vanavanemad – kodu tunne;
 - o see on hubane ja mugav;
 - o autot pole vaja – koolid ja lasteaiad lähedal, roheala olemas;
 - o töökoht on lähedal.
- Vanalinna korrashoidmine, tänavate pesemine:
 - o talvisel ajal toetada korteriühistuid, et tänavaid korras hoida.
- Kehtestada äriomanikele eetikakood.
- Bolt/Wolt jalgrattad ära keelata või seadustada.
- Mürasaaste vähendamine:
 - o ööklubide ja baaridele rangemate tingimuste seadmine;
 - o sama öörahu, mis kehtib mujal;
 - o koristada mitte öösel, vaid varahommikul.
- Parandada infrastruktuuri elanike jaoks:
 - o teed korda – tihti munakive teedel puudu;

- o hooajaline haljastus;
- o vähendada autoliiklust;
- o likvideerida maapealne parkimisplats Vabaduse väljakul;
- o korrastada parkimisplats uisuväljaku taga;
- o sõidukiga ööpäevaringne juurdepääs kodule ja mõistlik ning taskukohane parkimine mõistlikul kaugusel (vanalinna läheduses);
- o prügikastid lukku;
- o avada lasteaedu ja koole;
- o rohkem meelelahutust peredele ja kohalikele;
- o rohkem esmatarbeteenuseid: juuksureid, meditsiinpunkte jms;
- o Rüütli tn (ainus sissesõit Niguliste ja Kuninga tänavatele, liiga kitsas) ja Vana-Posti tn liiklusskeemi parandamine.
- Abi hoonete renoveerimisel ja korrashoidmisel.
- Tegevuslubade määrus tuleks tagasi tuua, sest elukeskkond kannatab, kui baarid üle võtavad nelja korruse kaupa (Viru tänaval).
- Elamute tehnoloogilise kaasajastamise võimalus.
- Maamaksu soodustus elanikele.
- Massiturismi mõistlik kontroll ja vajadusel piiramine.
- Külaliskorterite kontrolli alla saamine.
- Turismimaks vanalinna elu toetuseks.
- Lahe turg mõne platsi peale.
- Vanalinna elanikele traditsioone luua:
 - o uus vanalinna päevade kontseptsioon;
 - o toetada ja tunnustada innukaid omanikke, kes hoiavad oma hoonestust.

Kuidas parandada koostööd Vanalinna pärandi hoidmisel ja arendamisel? Mida saan ise ära teha?

- Suhtlus ja koostöö linnavalitsuse ja Muinsuskaitseameti ametnikega peaks olema oluliselt lihtsam, kiirem ja konstruktiivsem:
 - o ei tunne, et MKA aitaks või toetaks bürokraatia-alaste asjadega;
 - o LV ja MKA võiksid suhtuda ausalt oma töösse;
 - o osakondade ja ametnike omavaheline koostöö;
 - o kohene abi küsimuste lahendamisel;
 - o LV ja MKA peaksid olema partnerid ja nõustajad, mitte eelkõige karistajad;
 - o MKA peab olema erapooletu ja sõltumatu;
 - o elanik peab tundma ennast suhtluses LV ja MKA-ga võrdväärse partnerina;
 - o tekitada manuaal või KKK omanikele – kas alustada MKA-st või linnaplaneerimise ametist, milliselt spetsialistilt nõu küsida;
 - o harivad ja informeerivad üritused MKA poolt;
 - o kooskõlastuste tähtaegade jälgimine KOV poolt;
 - o üks inimene LV-s, kes tegeleb vanalinna muredega.
- Pidev koostöö ja suhtlus ehitiste ja rajatiste omanikega:
 - o näost-näku kohtumised;
 - o naabrivalve;
 - o äriomanike ja elanike vaheline foorum.
- Kaasata vanalinna elanikke kaitsekorra väljatöötamisse.
- Omanike enda initsiatiiv on suhtlemisel ka oluline.
- Luua linnaarhitekti ametikoht koos pärimuskultuurialase kompetentsiga.
- Linnavalitsus võiks olla parem omanik oma hoonetele.

- Linnavalitsus peab üürima oma pindu strateegiliselt, linna kui terviku pikaajalistes huvides.
- Mida saab ise ära teha:
 - harida ennast vanalinna kohta, kuidas oma kodu hoida ja renoveerida;
 - panustada südame ja rahaga;
 - olla reklaamirupor – kiita vanalinna mugavat asukohta;
 - teha fassaadid korda;
 - koduümbrus ilusamaks ja hubasemaks.

Koostas: Vladislav Lušin, SpeakSmart